

Wat bracht 2009?

Aan het begin van 2010 blikken we nog een keer terug op het meest opmerkelijke nieuws van 2009.

Tekst: Gertjan Zevenbergen – Foto's: Archief Veehouderij Techniek

Ook in 2009 introduceerden de op de melkveehouderij gerichte machinefabrikanten weer noviteiten. Hoewel, zoveel als in een Eurotier-jaar, zoals 2008 was, werd het in 2009 niet. Wellicht dat ook de melkprijs, die in 2008 al daalde, daar debet aan is. Wie immers een dubbeltje per liter minder ontvangt, is niet zo gewillig veel te investeren in nieuwe technieken.

Het jaar 2009 kenmerkte zich ook door overnames. Van stalinrichters De Boer en Brouwers door het van WestfaliaSurge bekende GEA Farm Systems, bijvoorbeeld. Maar ook door de overname van de Nederlandse fabriek van Kverneland in Geldrop door Kuhn.

Koe en welzijn
Verder is in 2009 duidelijk zichtbaar dat

onderzoekers en melkveehouders het dierenwelzijn hoog in het vaandel hebben. Kijk maar eens naar dit overzicht. De eerste vrijlooptal op een commercieel melkveebedrijf werd in Dorst in gebruik genomen. Op Zegveld stappen de koeien rond op rietmaaisel. En daar valt meteen nog een trend op: anders bouwen. In Zegveld lopen de koeien namelijk rond in een kas. Heeft de ligboxenstal dan toch afgedaan? □

Ronde stal nu ook in Nederland

ID-Agro, bekend van onder meer de serrestal, haalde in 2009 de ronde stal naar Nederland. Het bedrijf is importeur geworden van het stalsysteem dat het Engelse Roundhouse bedacht. Volgens ID-Agro-directeur Erik Lindeboom is het stalsysteem met name interessant voor vleesveehouders, schapenhouders en hertenhouders. De door zijn vorm goed te ventileren maar slecht uit te breiden stal staat volgens Lindeboom ook goed in het landschap.

Fella gaat naar Mechatrac

Vanaf maart neemt Massey Ferguson-importeur Mechatrac de verkoop van hooibouwmachinefabrikant Fella in een deel van de Benelux voor zijn rekening. Het bedrijf verkocht al Ziegler hooibouwwerktuigen, maar dat bedrijf ging failliet, waardoor Mechatrac voor zichzelf en zijn dealers op

zoek moest naar een nieuwe leverancier van hooibouwmachines. Het werd Fella, dat toch al voor de helft eigendom is van Massey Ferguson-bouwer Agco. De fabrieksvertegenwoordigers Frits Anema en Hans Vesterink nemen respectievelijk het noorden en het zuiden voor hun rekening.

Goedkope klauwensproeier

Mortellaro is nog altijd een probleem op veel melkveebedrijven. Om de ziektedruk te verminderen, ontwikkelde Ingenieursbureau Heemskerk een spuitdop die onder een rvs kap op de vloer van de stal wordt gemonteerd. De sproeier inclusief pomp kost geïnstalleerd 2.000 euro. Heemskerk verkocht en installeerde er in 2009 al honderd in Nederland en België.

Miro mestschuif

De Miro mestschuif, een schuif zonder kabels of touwen, wordt in het voorjaar van 2009 voor het eerst in een melkveestal geïnstalleerd. De schuif is voorzien van twee accu's en loopt met een snelheid van 4 m/s door de stal. Naar verwachting doet de schuif het vooral goed in stallen waar zand als ligbed wordt gebruikt.

Melkrobot op de grupstal

Het Canadese Mikomax stelde eind januari de Roboleo voor. De allereerste melkrobot voor de grupstal. Veehouderij Techniek schreef er in het maartnummer over. De aangepaste Lely-melkrobot loopt via de mestgang achter de koeien langs. Om de dieren te melken draait hij naar de koe toe en trekt haar, met zachte dwang, met rollen naar achteren. Vervolgens wordt ze door de robotarm gemolken. Ondertussen heeft Milkomax de eerste drie robots op drie verschillende testbedrijven geïnstalleerd. In oktober werd de eerste verkocht. Twee andere volgen deze maand. Een Roboleo zou inclusief installatie

Courageplan met nieuwe stalsystemen

Stichting Courage ontwikkelde binnen het project Cowfortable een paar nieuwe staltypen. Daarbij staat veel koeien melken centraal. Opmerkelijk is het inpassen van een Nieuw-Zeelandse dubbeledeks draaimelkstal in een nieuw stalsysteem dat rondom die melkstal is gebouwd. Onder de melkstal zijn onder meer kantoorruimten te vinden. Een dergelijke stal is nog niet gebouwd. Ook niet in Nieuw-Zeeland.

Interesse in mestscheiding neemt toe

De interesse in mestscheiding neemt toe in 2009. Wageningen UR en PPP-Agro startten het project MOBIEDIK (Mobiële scheiding in dik en dun) op. Doel van het onderzoek was om het scheidingsresultaat van vier verschillende technieken te bepalen bij zowel drijfmest als vergiste mest en de mestscheiders te introduceren bij veehouders. Eén scheider werd naast proefbedrijf Nij Bosma Zathe op nog dertien melkveebedrijven ingezet. De mestscheiding leverde in alle gevallen een relatief droge, goed stapelbare dikke fractie op. Enkele conclusies waren dat bij de afvoer van fosfaat van een melkveebedrijf een mestscheider ervoor zorgt dat er bijna 40 procent bespaard kan worden op de hoeveelheid af te voeren mest. Afvoeren

van stikstof blijkt minder interessant. Hier is het volumevoordeel slechts 16 procent.

Kuhn koopt Geldrop

In januari 2009 neemt de Zwitserse Bucher Group, de moedermaatschappij van de landbouwmachinefabrikant Kuhn, de hooibouwwerktuigenfabriek in het Nederlandse Geldrop van Kverneland over. De overname kostte Bucher 115 miljoen euro, dat Kverneland goed kan gebruiken. "Om de rest van het bedrijf een financiële armslag te geven", meent Ingvald Løyning, president van de Kverneland Group. De voormalige Zweegersfabriek gaat in zijn geheel op in Kuhn. Zo krijgt dat merk de beschikking over trommelmaaiers, wikkelaars en, misschien wel het belangrijkste, oprol- en grootpakpersen. Al tijdens de Sima, in februari, zijn de eerste Vicon-machines uit Geldrop al onder de Kuhn-naam te zien. Later in 2009 introduceert Kuhn de wikkelaar voor grote vierkante balen die al onder Vicon-vlag werd ontwikkeld.

GEA koopt Brouwers

GEA, het moederbedrijf van melkmachinefabrikant WestfaliaSurge, lijft in het voorjaar de Nederlandse stalinrichters De Boer en Brouwers in. Beide bedrijven behoren tot de DB Wilaard Holding van Jan Zeinstra. GEA Farm Technologies blijft de merken Royal de Boer en Brouwers voeren.

Zwangerschapsgym voor koeien

Op Melkveeproefbedrijf Zegveld verrijst in 2009 niet alleen een vrijloopstal met een rietbed als bed en een kas met kunststof wanden als bovenbouw, vijftien droge koeien lopen er ook dagelijks hun rondje in een stapmolen. Zwangerschapsgym voor koeien noemt bedrijfsleider Frank Lenssinck het. De koeien moeten tijdens de laatste zes weken van hun dracht twee keer per dag drie kwartier lang in een van de paardenfokkerijen bekende stapmolen lopen. De extra beweging zou ervoor kunnen zorgen dat het dier vetzuren afvoert wat de gezondheid van het dier ten goede komt. Het onderzoek, dat tot eind deze maand loopt, moet uiteindelijk aantonen of de koeien na het kalven door de extra beweging in betere conditie zijn

en of de melkproductie beter op gang komt. Verder houden de onderzoekers ook het welzijn van de dieren en hun liggedrag in de gaten.

Eerste compoststal staat in Dorst

Vrijloopstallen staan in 2009 in de belangstelling. De familie Peeters in het Dorst bouwt de eerste compoststal waarin 55 droge koeien vrij rond kunnen lopen. Ze hebben elk 20 m² vloeroppervlak tot hun

beschikking en lopen rond op een laag van 50 cm compost. De eerste ervaringen zijn goed, ook gedurende de herfst. Het bed wordt niet nat, maar blijft zelfs aan de droge kant om goed te composteren.

Proefbedrijven dicht

Het bestuur van Wageningen UR besluit in december 2009 dat van de negen proefboerderijen van Wageningen UR Livestock Research er zeven dicht gaan. Alleen het varkensproefbedrijf in Sterksel en het rundveeproefbedrijf in Leeuwarden blijven over. De laatste zal de nieuwe naam Nij Waiboerhoeve krijgen. De overblijvende onderzoeksboerderijen moeten een internationale uitstraling krijgen, meent Wageningen UR. Het betekent wel dat de in Nederland wereldberoemde melkveeproefbedrijven in Lelystad, Zegveld, Heino en Cranendonck dicht moeten. In 2012 zou het zover moeten zijn. In de tussentijd wil Wageningen UR in samenwerking met de provincies Utrecht, Zuid-Holland en Noord-Holland, maar ook de provincies Overijssel en Gelderland de mogelijkheden bekijken om Zegveld en Aver Heino om te vormen tot kenniscentrum voor de desbetreffende regio's.

